

297

USTAWA

z dnia 27 listopada 1961 r.

o transporcie drogowym i spedycji krajowej.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. W rozumieniu niniejszej ustawy:

- 1) transportem drogowym jest działalność gospodarcza mająca na celu przewóz osób lub ładunków, wykonywany na drogach publicznych przy pomocy przeznaczonych do tego celu pojazdów drogowych;
- 2) spedycją krajową jest działalność gospodarcza polegająca na organizowaniu i wykonywaniu przez spedytora na zlecenie i rachunek zleceniodawcy w imieniu zleceniodawcy lub w imieniu własnym czynności związanych z krajowym przewozem przesyłki w transporcie drogowym, kolejowym, wodnym lub lotniczym albo z przewozem kombinowanym przy użyciu tych rodzajów transportu; spedycji wykonywanej w związku z przewozem przesyłek dostarczanych z zagranicy odbiorcom krajowym lub wysyłanych za granicę oraz w związku z przewozem tranzytowym wykonywanym przez obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej nie uważa się za spedycję krajową;
- 3) przewozem jest czynność przemieszczania osób i ładunków pojazdami drogowymi.

2. Za transport drogowy lub spedycję krajową uważa się również działalność określoną w ust. 1, prowadzoną przez urzędy, instytucje, osoby fizyczne lub prawne albo przez organizacje społeczne, ubocznie lub pomocniczo w stosunku do działalności podstawowej.

3. Minister Komunikacji może określić w drodze rozporządzenia przypadki, w których przewozy wykonywane pojazdami, o których mowa w ust. 1 pkt 1, poza drogami publicznymi podlegają przepisom niniejszej ustawy.

Art. 2. Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają umów międzynarodowych obowiązujących Polską Rzeczpospolitą Ludową w zakresie międzynarodowego transportu drogowego.

Art. 3. 1. Pojazdami drogowymi przeznaczonymi do transportu drogowego (art. 1 ust. 1 pkt 1) są:

- 1) pojazdy samochodowe łącznie z przyczepami (naczepami) do nich, z wyjątkiem pojazdów samochodowych specjalnych;
- 2) pojazdy zaprzęgowe (konne).

2. Za samochód specjalny uważa się pojazd samochodowy, który ze względu na swą konstrukcję przeznaczony jest do innego celu niż przewóz pasażerów lub ładunków.

3. Minister Komunikacji określi szczegółowo, jakie pojazdy samochodowe są pojazdami specjalnymi w rozumieniu przepisu ust. 2.

4. Minister Komunikacji może w drodze rozporządzenia:

- 1) wyłączyć spod przepisów niniejszej ustawy przewóz wykonywany niektórymi pojazdami samochodowymi ze względu na szczególne przeznaczenie lub szczególny zakres użytkowania tych pojazdów;
- 2) poddać niektórym przepisom niniejszej ustawy przewóz osób i ładunków wykonywany samochodami specjalnymi w innym celu, niż to wynika z konstrukcji i przeznaczenia pojazdu.

Art. 4. 1. Transport drogowy może być prowadzony:

- 1) zarobkowo, jako publiczny lub branżowy — jeżeli ma na celu osiągnięcie zysku lub akumulacji środków rzeczowych i pieniężnych w wyniku swej działalności prowadzonej na rachunek cudzy;
- 2) niezarobkowo — na rachunek własny.

2. Transport zarobkowy, z którego na równych warunkach może korzystać każdy, jest transportem publicznym.

3. Transport zarobkowy, przeznaczony do obsługi występujących w dużym nasileniu w określonej miejscowości (rejonie) jednorodnych potrzeb przewozowych określonej grupy jednostek gospodarczych (branży), jest transportem branżowym.

4. Ze względu na rodzaj przewozu transport zarobkowy (publiczny lub branżowy) może być:

- 1) ogólny — obejmujący wszelkie przewozy osób i ładunków, z wyjątkiem przewozu wykonywanego przez transport specjalizowany (pkt 2);
- 2) specjalizowany — obejmujący określone rodzaje przewozu wymagającego odpowiednio dostosowanego taboru i urządzeń pomocniczych.

Art. 5. 1. Minister Komunikacji wyda w drodze rozporządzenia regulaminy:

- 1) zarobkowego przewozu osób i bagażu oraz najmu pojazdów w osobowym transporcie drogowym;
- 2) zarobkowego przewozu przesyłek, najmu pojazdów, usług spedycyjnych i ładunkowych w ciężarowym transporcie drogowym.

2. Przepisy określone w ust. 1 pkt 1 Minister Komunikacji wydaje w porozumieniu z Ministrami: Finansów, Gospodarki Komunalnej, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, przepisy zaś określone w ust. 1 pkt 2 — w porozumieniu z Ministrami: Finansów, Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, Górnictwa i Energetyki, Handlu Wewnętrznego, Przemysłu Spożywczego i Skupu, Sprawiedliwości oraz Spraw Wewnętrznych.

Art. 6. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) przewozu osób i ładunków dla własnych potrzeb pojazdami drogowymi należącymi do przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych w Polsce, szefów i personelu cudzoziemskiego tych przedstawicielstw i urzędów, a także innych instytucji i osób, korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych na mocy ustaw, umów i powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych;
- 2) przewozu osób i ładunków dla własnych potrzeb pojazdami drogowymi Sił Zbrojnych oraz jednostek podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, z wyjątkiem przedsiębiorstw, Komendy Głównej Straży Pożarnej, Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz podległych im jednostek;
- 3) przewozu osób i ładunków dla własnych potrzeb pojazdami drogowymi jednostek więziennictwa, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, podległych Ministrowi Sprawiedliwości;
- 4) przewozu chorych osób i personelu służby zdrowia pojazdami samochodowymi pogotowia ratunkowego i innymi samochodami służby zdrowia;
- 5) przewozu personelu służby weterynaryjnej oraz przewozu chorych zwierząt i urządzeń do przeprowadzania mechanicznego odkażania specjalnie do tego celu przeznaczonymi pojazdami samochodowymi;
- 6) przewozu pojazdami drogowymi przesyłek pocztowych i czasopism;
- 7) wywozu drewna i płodów runa leśnego z lasów państwowych pojazdami drogowymi zarządów tych lasów oraz spedycji w tym zakresie;
- 8) przewozu osób i ładunków w obrocie gospodarczym dla własnych potrzeb, własnymi pojazdami drogowymi poszczególnych uspołecznionych gospodarstw rolnych i leśnych oraz zakładów przerobu surowca drzewnego;
- 9) przewozu pojazdami drogowymi wykonywanego w zakresie gospodarczej pomocy sąsiedzkiej na wsi;
- 10) niezarobkowego przewozu osób i bagażu samochodami osobowymi, motocyklami, motorowerami oraz osób, bagażu i ładunków pojazdami zaprzęgowymi (konnymi) stanowiącymi własność osobistą oraz należącymi do organizacji politycznych.

Rozdział 2.

Krajowy transport drogowy.

Art. 7. 1. Państwowe przedsiębiorstwa transportowe prowadzą zarobkowy transport drogowy w zakresie i na

warunkach ustalonych przez Ministra Komunikacji.

2. Przepis ust. 1 nie stosuje się do prowadzonego przez komunalne przedsiębiorstwa (zakłady) komunikacyjne (transportowe) na obszarze miast i osiedli:

- 1) transportu osób i bagażu taksówkami (dorożkami) samochodowymi;
- 2) transportu osób i bagażu autobusami;
- 3) ciężarowego branżowego, transportu specjalizowanego gospodarki komunalnej.

3. Zakres i warunki prowadzenia transportu określone w ust. 2 ustala:

- 1) Minister Gospodarki Komunalnej — w stosunku do miast wyłączonych z województw i miast stanowiących powiaty miejskie;
- 2) Minister Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z Ministrem Komunikacji — w stosunku do miast nie wymienionych w pkt 1 oraz osiedli.

4. Dla komunikacji podmiejskiej prowadzonej autobusami wymienionymi w ust. 2 pkt 2 zakres i warunki ustalają Ministrowie Komunikacji i Gospodarki Komunalnej.

5. Utworzenie państwowego przedsiębiorstwa transportu publicznego lub branżowego obejmującego swym zakresem działania obszar przekraczający jedno województwo wymaga zgody Ministra Komunikacji.

Art. 8. 1. Transport drogowy zarobkowy jako działalność prowadzona ubocznie (art. 1 ust. 2) może być wykonywany po uzyskaniu zezwolenia na prowadzenie takiego transportu, w zakresie i na warunkach określonych w tym zezwoleniu.

2. Transport drogowy jako działalność prowadzona pomocniczo (art. 1 ust. 2), z wyjątkiem przewozów określonych w art. 26, może być wykonywany niezarobkowo — po uzyskaniu potwierdzenia zgłoszenia.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do przewozu drogowego przesyłek nadanych do przewozu koleją, wykonywanego zastępczo ciężarowymi pojazdami samochodowymi przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”.

4. Minister Komunikacji określi w drodze rozporządzenia tryb, zakres i warunki udzielania zezwoleń i potwierdzania zgłoszeń, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz organy administracji państwowej właściwe w tych sprawach, jak również rodzaje przewozów, które jako działalność prowadzona pomocniczo mogą być wykonywane niezarobkowo.

5. Zakres i warunki przewozu osób i bagażu samochodami łączności, używanymi jednocześnie do przewozu ładunków pocztowych, ustala Ministrowie Komunikacji i Łączności.

Art. 9. 1. W przypadkach, gdy państwowe przedsiębiorstwa transportu publicznego nie mogą w pełni zaspokoić istniejących na danym obszarze lokalnych potrzeb transportowych, zarobkowy transport drogowy może być prowadzony przez przedsiębiorstwa spółdzielcze transportu publicznego lub branżowego, a w następnej kolejności przez osoby fizyczne, po uprzednim uzyskaniu zezwolenia.

2. Zezwolenia na prowadzenie ciężarowego transportu drogowego przez przewoźników nie uspołecznionych mogą ustalać obowiązek wykonywania przewozu ładunków na rzecz określonych jednostek administracji gospodarki uspołecznionej systemem kontraktacji przewozu ładunków; obowiązek ten nie dotyczy przewoźników wykonujących przewóz ładunków samochodami bagażowymi.

3. Ministrowie Komunikacji i Gospodarki Komunalnej określają w drodze rozporządzenia tryb, zakres i warunki udzielania i cofania zezwoleń (ust. 1), zasady i tryb kontraktacji przewozu ładunków (ust. 2) oraz organy administracji państwowej właściwe w tych sprawach.

Art. 10. 1. Minister Komunikacji może w drodze rozporządzenia:

- 1) ustanowić zakaz używania określonych rodzajów lub typów pojazdów samochodowych:
  - a) we wszystkich rodzajach transportu drogowego,
  - b) w niektórych rodzajach tego transportu,
  - c) do niektórych kategorii przewozu;
- 2) uregulować we wszystkich rodzajach transportu drogowego sprawę wykorzystania w pełni ładowności ciężarowych pojazdów samochodowych i ich próżnych przebiegów.
  2. W odniesieniu do transportu prowadzonego przez państwowe przedsiębiorstwa transportowe Minister Komunikacji wydaje przepisy określone w ust. 1 w porozumieniu z ministrami nadzorującymi te przedsiębiorstwa.

Art. 11. Wykonywanie przewozu drogowego niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w trybie ustalonym przepisami art. 7, 8 i 9, jak również przekraczanie uprawnień określonych w otrzymanym zezwoleniu lub potwierdzeniu zgłoszenia, jest wzbronione.

Rozdział 3.

Obowiązkowe świadczenia usług przewozowych w krajowym transporcie drogowym.

Art. 12. Na cele ogólnogospodarcze oraz na cele akcji społecznych o znaczeniu ogólnopaństwowym może być wprowadzony obowiązek odpłatnego świadczenia usług przewozowych przez osoby prawne, urzędy, instytucje i organizacje społeczne prowadzące transport drogowy.

Art. 13. 1. Usługi przewozowe świadczy się na rzecz jednostek administracji państwowej, gospodarki społecznej oraz organizacji społecznych lub politycznych, realizujących cele określone w art. 12, w przypadku gdy posiadane przez te jednostki lub organizacje środki przewozowe są niewystarczające.

2. Okres trwania obowiązku świadczenia usług przewozowych określonych w art. 12 nie może przekroczyć w stosunku do jednego pojazdu 14 dni w roku kalendarzowym, a jednorazowo trwać dłużej niż 7 dni.

Art. 14. 1. Usługi przewozowe (art. 12) świadczy się przez dostarczenie wraz z kierowcą pojazdu przygotowanego technicznie do danego przewozu i zaopatrzonego w materiały pędne.

2. Pojazd dostarcza się na określony czas dla dokonania określonego przewozu; w przypadku przewiezienia wyznaczonej ilości ton ładunku lub przejechania wyznaczonej ilości kilometrów w czasie krótszym niż przewidziany, świadczenie uważa się za wykonane.

Art. 15. Jednostki oraz organizacje określone w art. 13 ust. 1 obowiązane są za świadczone usługi przewozowe (art. 14) wypłacać wynagrodzenie według taryfy przewidzianej w przepisach o dostarczaniu środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju.

Art. 16. 1. Za uszkodzenie, zniszczenie lub utratę dostarczonego pojazdu, które nastąpiło bez winy posiadacza lub kierowcy pojazdu w związku z wykonywaniem usług przewozowych w ramach nakazanego świadczenia, należy się odszkodowanie w pełnej wysokości szkody.

2. Odszkodowanie wypłaca korzystający z dostarczonego pojazdu.

3. Strona poszkodowana nie zgadzająca się z decyzją organu zobowiązanego do wypłaty odszkodowania może dochodzić swych roszczeń w drodze sądowej lub postępowania arbitrażowego.

Art. 17. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) cele ogólnogospodarcze oraz akcje o znaczeniu ogólnopaństwowym, na rzecz których można wprowadzić obowiązek świadczenia usług przewozowych;
- 2) osoby prawne, instytucje i organizacje nie podlegające obowiązkowi świadczenia usług;
- 3) pojazdy drogowe nie objęte obowiązkiem świadczenia usług;
- 4) zakres i sposób świadczenia usług;
- 5) zasady i tryb wprowadzania obowiązku świadczenia oraz powoływania do świadczeń;
- 6) organy administracji państwowej właściwe w sprawach określonych w pkt 5.

Rozdział 4.

Międzynarodowy transport drogowy krajowymi pojazdami samochodowymi.

Art. 18. 1. Międzynarodowy transport drogowy pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi w kraju może być prowadzony po uprzednim uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia.

2. Stałe zezwolenie na prowadzenie międzynarodowego transportu drogowego może otrzymać państwowe przedsiębiorstwo transportu publicznego.

3. W przypadku gdy określony przewóz lub przewozy nie będą mogły być wykonane przez państwowe przedsiębiorstwo transportu publicznego lub w innych uzasadnionych przypadkach, zezwolenie na wykonanie jednorazowego międzynarodowego przewozu drogowego lub wielokrotnych międzynarodowych przewozów drogowych w oznaczonym okresie czasu lub określonej ilości ładunku może być udzielone innym upoważnionym jednostkom niż wymienione w ust. 2, a w zakresie przewozu osób autobusami — również organizacjom społecznym.

4. Zezwolenia, o których mowa w ust. 2 i 3, mogą ograniczać przedmiot przewozu do niektórych rodzajów ładunków lub kategorii osób, uzależniać wykonywanie międzynarodowego przewozu od spełnienia określonych warunków związanych z przewozem oraz ograniczać zasięg przewozu do niektórych krajów.

5. Minister Komunikacji może zwolnić pod określonymi warunkami pewne kategorie przewozów wykonywanych pojazdami określonego rodzaju od obowiązku zezwoleń, o których mowa w ust. 2 i 3.

6. Przekraczanie granic obszaru Państwa przez krajowe pojazdy samochodowe wykonujące międzynarodowy przewóz drogowy bez zezwoleń (ust. 2 i 3) jest wzbronione, chyba że dany przewóz nie wymaga zezwolenia (ust. 5).

Art. 19. 1. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrami: Finansów, Handlu Zagranicznego i Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki jakim powinny odpowiadać jednostki (organizacje) ubiegające się o zezwolenie na prowadzenie międzynarodowego transportu drogowego pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi w kraju;
- 2) zasady i warunki prowadzenia transportu określonego w pkt 1;
- 3) zasady i tryb udzielania i cofania zezwoleń oraz wzory, druków i formularzy stosowanych w tych sprawach;
- 4) zakres i tryb przeprowadzania kontroli przestrzegania przez przewoźników przepisów dotyczących międzynarodowego transportu drogowego i warunków zezwoleń;
- 5) organy administracji państwowej właściwe do udzielania i cofania zezwoleń oraz do przeprowadzania kontroli określonej w pkt 4.

2. Minister Komunikacji może:

- 1) określić w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych i Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac

specjalne kwalifikacje oraz specjalne warunki pracy kierowców pojazdów samochodowych i innych członków załogi tych pojazdów przy wykonywaniu międzynarodowego przewozu drogowego;

- 2) określić dodatkowe warunki techniczne dla pojazdów, które mają być dopuszczone do wykonywania międzynarodowych przewozów drogowych, oprócz warunków ustalonych w przepisach o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych;
- 3) upoważnić organizację zrzeszającą krajowych przewoźników prowadzących międzynarodowy transport drogowy do przeprowadzania kontroli przestrzegania przez przewoźników określonych w art. 18 ust. 2 i 3 przepisów w sprawie międzynarodowego transportu drogowego i warunków zezwoleń.

3. Kontrolę przestrzegania przepisu art. 18 ust. 6 oraz zachowania warunków określonych na podstawie art. 18 ust. 4 i 5 wykonują graniczne organy celne.

Rozdział 5.

Międzynarodowy przewóz drogowy wykonywany zagranicznymi pojazdami samochodowymi.

Art. 20. 1. Wykonywanie na obszarze Państwa międzynarodowego przewozu drogowego pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi za granicą wymaga uprzedniego uzyskania zezwolenia właściwych organów administracji państwowej.

2. Niektóre rodzaje międzynarodowego przewozu drogowego (ust. 1) mogą być zwolnione od obowiązku uzyskania zezwolenia pod warunkiem należytego zabezpieczenia interesów Państwa.

3. Przy wykonywaniu międzynarodowego przewozu drogowego (ust. 1) przewoźnik obowiązuje przepisami obowiązującymi w Polskiej Republice przesyłki i przewozu, a przepisy te w całości nie stosuje się do przewoźników, jeżeli są przewidziane w zezwoleniu na przewóz.

4. Przekraczanie granic Państwa przez zarejestrowane za granicą pojazdy samochodowe wykonujące międzynarodowy przewóz drogowy bez zezwolenia określonego w ust. 1 lub w razie zwolnienia od obowiązku uzyskania zezwolenia, bez spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2, jest wzbronione.

Art. 21. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrami: Finansów, Handlu Zagranicznego, Spraw Zagranicznych i Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, jakim powinni odpowiadać przewoźnicy ubiegający się o zezwolenie na międzynarodowy przewóz drogowy samochodami zarejestrowanymi za granicą;
- 2) warunki wykonywania przewozu wymienionego w pkt 1;
- 3) zasady i tryb udzielania i cofania zezwoleń oraz wzory druków i formularzy stosowanych w tych sprawach;
- 4) rodzaje przewozów zwolnionych od obowiązku uzyskania zezwolenia;
- 5) zakres i tryb przeprowadzania kontroli przestrzegania przez przewoźników przepisów dotyczących międzynarodowego przewozu drogowego i warunków zezwoleń;
- 6) zasady i tryb rejestracji zezwoleń;
- 7) organy administracji państwowej właściwe do udzielania, cofania i rejestracji zezwoleń oraz do przeprowadzania kontroli określonej w pkt 5.

Art. 22. Kontrolę przestrzegania przepisu art. 20 ust. 4 wykonują graniczne organy celne.

Rozdział 6.

Spedycja krajowa.

Art. 23. 1. Prowadzenie spedycji krajowej może mieć charakter publiczny lub branżowy i wymaga uprzedniego uzyskania zezwolenia.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być ograniczone do niektórych rodzajów usług lub czynności spedycyjnych.

Art. 24. 1. Spedycję publiczną można prowadzić samodzielnie lub łącznie z publicznym transportem drogowym, z tym że prowadzenie spedycji publicznej wymaga uzyskania oddzielnego zezwolenia.

2. Usługi spedycyjne o charakterze branżowym świadczy się łącznie z branżowym transportem drogowym tych branż, na rzecz których transport jest prowadzony.

3. Prowadzenie spedycji publicznej lub usług spedycyjnych o charakterze branżowym bez zezwolenia oraz przekraczanie uprawnień w nim zawartych jest wzbronione.

Art. 25. 1. Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrami Handlu Wewnętrznego i Żeglugi określi w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, jakim powinni odpowiadać ubiegający się o zezwolenie na prowadzenie spedycji krajowej;
- 2) zasady i warunki prowadzenia spedycji;
- 3) zasady i tryb udzielania i cofania zezwoleń na prowadzenie spedycji oraz wzory druków i formularzy stosowanych w tych sprawach;
- 4) organy administracji państwowej właściwe do udzielania i cofania zezwoleń.

2. Rozporządzenie określone w ust. 1 może dopuścić odstępstwa od przepisu art. 24 ust. 2.

Rozdział 7.

• Służbowe pojazdy samochodowe.

Art. 26. 1. Państwowe jednostki organizacyjne oraz organizacje społeczne i spółdzielcze mogą używać samochodów osobowych, motocykli i motorowerów do celów służbowych, w zakresie i na warunkach określonych przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Minister Komunikacji może objąć przepisami ust. 1 niektóre inne pojazdy samochodowe niż wymienione w tym ustępie.

Rozdział 8.

Koordinacja przewozów.

Art. 27. Koordinacja przewozów ma na celu zapewnienie pełnego i racjonalnego współdziałania w zakresie przewozu osób i ładunków pomiędzy koleją, transportem samochodowym i żeglugą śródlądową oraz w obrębie samego transportu samochodowego.

Art. 28. 1. Organami opiniodawczymi i wnioskodawczymi w sprawach koordynacji przewozów, określonej w art. 27, z wyjątkiem koordynacji w obrębie samego transportu samochodowego, są komisje koordynacji przewozów, działające przy właściwych do spraw komunikacji organach prezydów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

2. Minister Komunikacji określi szczegółowy zakres, skład i tryb działania oraz sposób wykorzystania opinii, wniosków i innych opracowań komisji koordynacji przewozów.

3. Minister Komunikacji może zarządzić ustanowienie wspólnej komisji koordynacji przewozów dla obszaru woje-

wództwa i miasta wyłączonego z tego województwa lub dla obszarów obejmujących dwa lub więcej województw.

Art. 29. Zasady i zakres koordynacji w obrębie transportu samochodowego oraz jednostki organizacyjne upoważnione do jej wykonywania ustala Rada Ministrów.

Rozdział 9.

Przepisy karne.

Art. 30. 1. Kto wbrew przepisom art. 11 wykonuje przewóz drogowy niezgodnie z zakresem lub warunkami ustalonymi na podstawie art. 7 i 8 lub przekracza uprawnienia określone w otrzymanym zezwoleniu lub potwierdzeniu zgłoszenia — podlega karze grzywny do 4.500 złotych.

2. Kto prowadząc transport drogowy nie stosuje się do zakazów lub nakazów zawartych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i art. 10 pkt 1 — podlega karze grzywny do 4.500 złotych.

3. Kto:

1) wykonując przewóz drogowy nie dopełnia wbrew przepisom art. 9 ust. 2 obowiązków ustalonych w zezwoleniu na wykonywanie tego przewozu lub

2) przy prowadzeniu transportu drogowego nie stosuje się do nakazów zawartych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 10 pkt 2 — podlega karze grzywny do 3.000 złotych.

Art. 31. 1. Kto bez ważnej przyczyny uchyła się od nałożonego obowiązku świadczenia usług przewozowych określonych przepisami art. 12, 13 i 14 — podlega karze grzywny do 4.500 złotych.

2. Kto wykonuje świadczenia usług przewozowych niezgodnie z przepisami art. 14 lub niezgodnie z nakazem świadczenia tych usług — podlega karze grzywny do 3.000 złotych.

Art. 32. Kto wykonując na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przewóz drogowy pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi za granicą narusza przepisy wymienione w art. 20 ust. 3 — podlega karze grzywny do 4.500 złotych.

Art. 33. Kto wbrew przepisom art. 23 wykonuje usługi spedycyjne bez zezwolenia lub przekracza uprawnienia w nim zawarte — podlega karze grzywny do 4.500 złotych.

Art. 34. Kto używa służbowych pojazdów samochodowych niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 26 — podlega karze grzywny do 3.000 złotych.

Art. 35. 1. W urzędach i instytucjach, przedsiębiorstwach zakładach państwowych oraz w jednostkach spółdzielczych

i społecznych odpowiedzialność karną, określoną w art. 30—34 ponosi jako współsprawca osoba, która wydała decyzję powodującą odpowiedzialność karną lub wbrew obowiązki uchyliła się od wydania decyzji, co spowodowało odpowiedzialność karną.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 nie podlega karze osoba, która wykonała decyzję organu przełożonego lub nadzorczego.

Art. 36. Orzekanie w sprawach wymienionych w art. 30—35 odbywa się w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Art. 37. Niezależnie od postępowania karno-administracyjnego w sprawach określonych w art. 30—35 organ udzielający zezwolenia na prowadzenie transportu drogowego może:

- 1) w stosunku do krajowego transportu drogowego i spedycji krajowej — cofnąć na stałe lub na czas oznaczony udzielone zezwolenie lub potwierdzenie zgłoszenia;
- 2) w stosunku do międzynarodowego transportu drogowego — cofnąć na stałe lub na czas oznaczony udzielone zezwolenie.

Rozdział 10.

Przepisy końcowe.

Art. 38. Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają przepisów:

- 1) ustawy z dnia 18 lipca 1950 r. o dostarczaniu środków przewozowych na rzecz wojska i służby bezpieczeństwa publicznego w czasie pokoju (Dz. U. Nr 36, poz. 322);
- 2) art. 10 dekretu z dnia 24 grudnia 1952 r. o przewozie przesyłek i osób kolejami (Dz. U. z 1953 r. Nr 4, poz. 7).

Art. 39. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 8 stycznia 1951 r. o transporcie drogowym (Dz. U. Nr 4, poz. 26, z 1953 r. Nr 43, poz. 210 i z 1958 r. Nr 1, poz. 1);
- 2) dekret z dnia 16 stycznia 1946 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego „Państwowa Komunikacja Samochodowa” (Dz. U. Nr 4, poz. 31).

Art. 40. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc dotychczasowe przepisy.

Art. 41. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa: J. Horodecki